

Perihan a Mezopotamya Basin Yayin proti Turecku, rozhodnutí ze dne 21. 1. 2014

Stěžovatel: Perihan a Mezopotamya Basin Yayin

Žalovaný stát: Turecko

Číslo stížnosti: 21377/03

Datum: 21.01.2014

Článek Úmluvy: čl. 10

čl. 11

čl. 6

Rozhodovací formace: Senát

Soud: Evropský soud pro lidská práva

Hesla: ochrana veřejného pořádku, právo být slyšen, předcházení nepokojům, předcházení zločinnosti, spravedlivý proces, svoboda projevu/sdělovací prostředky

Český právní řád: čl. 17, čl. 36 odst. 1, čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod

§ 103 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

§ 16 odst. 1 zákona č. 418/2011, o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim

§ 168 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Významnost: 2

SKUTKOVÝ STAV

Řízení bylo zahájeno na základě stížnosti, kterou k soudu podal turecký občan Z. Perihan (dále jen „první stěžovatel“) společně s tureckou společností Mezopotamya Basin Yayin (dále jen „Mesopotamia Publishing“ či „druhý stěžovatel“). První stěžovatel se narodil v roce 1966, žije v Istanbulu a byl jmenován generálním ředitelem ve společnosti Mesopotamia Publishing ke dni 24. prosince 2001. Druhým stěžovatelem je akciová společnost, jež byla v Turecku zapsaná do obchodního rejstříku od roku 1991 a následně byla zrušena v roce 2001.

Skutečnosti týkající se kanceláře na pobočce v Sanhurfě

Dne 26. října 1997 otevřela společnost Mesopotamia Publishing novou pobočku v Sanhurfě. Téhož dne byla místní policií provedena prohlídka kanceláře a byly zabaveny různé tiskoviny, kazety a dokumenty, které byly údajně nezákonné. Dne 30. října 1997 zahájil státní zástupce trestní řízení proti vedoucímu pobočky v Sanhurfě a proti generálnímu řediteli Mesopotamia Publishing pro shromažďování zakázaných publikací na této pobočce. Dne 6. června 2000 bylo trestní stíhání zastaveno z důvodu promlčení.

Skutečnosti týkající se kanceláře na pobočce v Diyarbakiru

V prosinci 1997 byla kancelář na pobočce v Diyarbakiru prohledána policií a byly zabaveny různé

publikace, knihy a kalendář vydaný Mesopotamia Publishing. Následně bylo zahájeno trestní stíhání proti členům představenstva pro vydání kalendáře, který měl být údajně použit pro šíření propagandy nezákonné Kurdistánské dělnické strany. Dne 17. prosince 1999 bylo toto řízení přerušeno.

Skutečnosti týkající se kanceláře na pobočce v Izmiru

Dne 26. prosince 1997 byla policií prohledána kancelář na pobočce v Izmiru a byly zabaveny různé publikace a satelitní dekodér. Následně bylo zahájeno trestní stíhání proti vedoucí této pobočky za údajné šíření propagandy nezákonné Kurdistánské dělnické strany. Dne 14 května 1998 byla zproštěna všech obvinění.

K Ministerstvu průmyslu a obchodu podali gubernátoři v Sanhurfě a Diayabakiru stížnosti, na základě kterých bylo zahájeno řízení proti Mesopotamia Publishing o jejím případném zrušení z důvodu činnosti narušující veřejný pořádek. Na základě žaloby Ministerstva průmyslu a obchodu byla věc dne 27. února 1998 registrována u Obchodního soudu v Istanbulu, který mimo jiné strany informoval o soudním jednání nařízeném na 3. května 1998 a poučil, že pokud se jedna strana nedostaví či nepředloží vyjádření, soudu to nebrání ve vydání rozhodnutí ve věci samé.

Dne 12. března 1998 byly soudní dokumenty s výše uvedenými informacemi doručovány na adresu Mesopotamia Publishing a vyzvednuty panem M. B., který byl zapsán jako zástupce společnosti. Dne 3. května 1998 Obchodní soud v Istanbulu konstatoval nepřítomnost žalované společnosti Mesopotamia Publishing na soudním jednání s tím, že byla řádně obeslána, a následně byly přečteny důkazy předložené žalobcem. Dne 28. července 1999 tento soud zastavil řízení s tím, že nejprve vyčká na rozhodnutí v trestních řízeních. Dne 19. října 2001 byla společnost Mesopotamia Publishing rozpuštěna s tím, že i přes řádné obeslání se společnost nezúčastnila jednání před soudem, ani nepředložila žádné vyjádření. A jelikož Obchodní soud v Istanbulu shledal společnost odpovědnou za incidenty, které se udály v kancelářích na jejích pobočkách v Sanhurdě a Diyarbakiru v rozporu s veřejným pořádkem, rozhodl, že společnost Mesopotamia Publishing má být zrušena. Mesopotamia Publishing se proti tomu odvolala s tím, že obsílka byla doručena jistému M. B., který v té době ale nebyl členem představenstva. Po hmotněprávní stránce společnost namítala, že za dva incidenty, na kterých bylo postaveno rozhodnutí Obchodního soudu v Istanbulu, nebyl nikdo odsouzen. Odvolací soud nejprve řízení odročil a pak odvolání zamítl (§ 1 - 27).

PŘÁVNÍ POSOUZENÍ

1. Status oběti prvního stěžovatele

Soud uvedl, že stranou v řízení před domácími soudy byl pouze žalobce (Ministerstvo průmyslu a obchodu) a žalovaná společnost Mesopotamia Publishing. První stěžovatel, ačkoli byl generálním ředitelem společnosti k 24. prosinci 2001, nebyl stranou v původním soudním řízení a předmětné rozhodnutí soudu se týkalo stěžovatelovy společnosti, spíše než stěžovatele jako jednotlivce. Podstata stížnosti, která byla předložena Soudu, se pak týkala zrušení společnosti a první stěžovatel neprokázal, že by tímto došlo k samostatnému či jinému porušení jeho osobních práv. Na základě tohoto prohlásil Soud stížnost v této části za nepřijatelnou pro neslučitelnost *ratione personae* (§ 30 - 31).

1. Údajné porušení článku 6 Úmluvy

Druhý stěžovatel namítal, že mu bylo odepřeno právo na spravedlivé projednání z důvodu pochybení na straně vnitrostátních soudů ve vztahu k jeho právu na obhajobu. Měl za to, že nebyl řádně informován o případu, který byl proti němu veden, či o důkazech uvedených v tomto spisu (§ 32).

Vláda navrhla odmítnout stížnost jako nepřijatelnou pro nevyčerpání všech vnitrostátních opravných prostředků, když druhý stěžovatel nepodal proti panu M. B. žalobu na náhradu škody, která měla být údajně způsobena společností. Vláda dále namítala, že stěžovatel byl řádně obeslán, když pan M. B. byl fyzicky přítomen ve společnosti, jednal jako člen společnosti či její zaměstnanec a obsílku převzal. Vláda zdůraznila, že je odpovědností společnosti samotné, aby měla přehled a kontrolu, kdo je přítomen na pobočce a přebírá jejím jménem dokumenty. Zdůraznila, že pan M. B. pracoval pro společnost Mesopotamia Culture Centre, jež je propojena s druhým stěžovatelem. Navíc si druhý stěžovatel musel být vědom řízení o zrušení společnosti z trestních spisů a vedle toho měl i možnost předložit důkazy na svoji obranu před odvolacím soudem (§ 33 - 34).

36. Soud připomíná, že žalobci nejsou povinni využívat opravných prostředků, které neposkytují nápravu jejich stížností (viz Ihsan a Satun Önel proti Turecku, č. 9292/02, rozhodnutí ze dne 21. září 2006, § 12). V projednávaném případě se Soud nedomnívá, že by žaloba na náhradu škody mohla napravit stížnost druhého stěžovatele, vznesenou v souladu s článkem 6 Úmluvy. S ohledem na výše uvedené je třeba odmítnout námitku vlády týkající se nevyčerpání všech vnitrostátních opravných prostředků.
37. Soud se však domnívá, že stížnost druhého stěžovatele vznesená podle článku 6 je nepřijatelná z následujících důvodů. Podle ustálené judikatury Soudu, článek 6 zaručuje právo na sporné řízení. Toto právo v zásadě znamená, že účastníci trestního či občanského soudního řízení by měli mít možnost dozvědět se o probíhajícím řízení a mít možnost se vyjádřit ke všem předloženým důkazům nebo vyjádřením (viz Lobo Mahado proti Portugalsku, č. 15764/83, rozhodnutí ze dne 20. února 1996, § 31). To zahrnuje nejen právo být přítomen jednání, ale i na projednání a pochopení smyslu řízení (viz, mimo jiné, Ziliberberg proti Moldavsku, č. 61821/00, rozhodnutí ze dne 1. února 2005, § 40). V tomto ohledu má Soud za to, že právo na veřejné projednání by ztratilo svoji podstatu v případě, že by strana sporu byla upozorněna na jednání takovým způsobem, kterým by ztrácela možnost se jednání zúčastnit, či by pozbývala možnost se rozhodnout, zda právo být přítomen u soudu vykoná (viz Jakovleva proti Rusku, č. 72701/01, rozhodnutí ze dne 15. března 2005, § 22).
38. V projednávaném případě Soud konstatuje, že dokumenty, týkající se žaloby, byly předloženy jako důkazy a ke dni jednání byly doručeny druhému stěžovateli na jeho adresu, jež je zapsána v obchodním rejstříku. Tato záležitost není sporná. Druhý stěžovatel však tvrdí, že dokumenty byly fakticky předány panu M. B., který nebyl ani členem představenstva, ani zaměstnancem společnosti. Při absenci jakýchkoli relevantních dokumentů nemůže Soud spekulovat o tom, zda osoba M. B. někdy pracovala pro druhého žalovaného. I za předpokladu, že by tato osoba nepracovala pro Mesopotamia Publishing, je třeba s ohledem na konkrétní skutečnosti konstatovat, že správní orgány nemůžou nést výlučnou odpovědnost za doručování, zvláště když je zde zřejmé selhání na straně společnosti, aby přijala vhodná opatření k zajištění účinného přijetí korespondence jí zasláné vnitrostátními soudy, a to na adresu jí určenou.
39. Kromě toho bere Soud v úvahu, že článek 6 nestanoví konkrétní formy doručování písemností (viz, například, Weber proti Německu, č. 30203/03, rozhodnutí ze dne 2. října 2007). Ačkoli zde byly i další možnosti, jak informovat druhého stěžovatele o probíhajícím řízení, tak Soud neshledal žádné prvky libovůle v tom, že mu nebylo oznámeno přijetí dokumentů předložených žalobcem ke spisu ze dne 17. března 1998, když žádná taková povinnost není předepsána občanským soudním řádem.
40. Konečně, Soud připomíná, že při určení, zda byl dodržen článek 6 Úmluvy, musí být na řízení nahlíženo jako na celek, a to včetně odvolacího řízení. V této souvislosti je třeba poznamenat, že druhý stěžovatel měl možnost odvolat se proti rozhodnutí soudu prvního stupně a mohl uplatnit své argumenty při jednání před odvolacím soudem, který měl pravomoc k přezkoumání případu, zejména k procesní stránce věci. S ohledem na výše uvedené má Soud za to, že druhý stěžovatel měl možnost přiměřené obrany před odvolacím soudem. Kromě toho, Soud nemůže ignorovat skutečnost, že druhý stěžovatel argumentoval před odvolacím soudem

pouze tak, že pan M. B. nebyl členem představenstva a že druhému stěžovateli nebylo řádně oznámeného projednávání věci před soudem prvního stupně. V rámci vnitrostátního práva neexistuje žádný požadavek, aby bylo takové oznámení doručováno pouze členům představenstva. Druhý stěžovatel nepředložil žádné další argumenty nebo dokumenty, které by prokázaly, že stížnost podle této hlavy není zjevně nepodložená. Tím nemůže být ani žádost druhého stěžovatele, aby odvolací soud napravil své předchozí rozhodnutí.

41. Za těchto okolností Soud nezjistil, že by druhému stěžovateli bylo upřeno právo na spravedlivý proces. Z toho vyplývá, že tato část stížnosti je zjevně neopodstatněná a musí být odmítnuta v souladu s článkem 35 § 1 a 4 Úmluvy.

III. Údajné porušení článků 10 a 11 Úmluvy

Druhý stěžovatel uvedl, že soudním rozhodnutím, na jehož základě došlo k rozpuštění společnosti, bylo zasaženo do jeho práva na svobodu projevu a sdružování, a to v rozporu s články 10 a 11 Úmluvy (§ 43 - 44).

1. Přijatelnost

Vláda navrhl, aby Soud tuto část stížnosti odmítl jako nepřijatelnou z důvodu nedodržení požadavku vyčerpání všech vnitrostátních opravných prostředků a také proto, že druhý stěžovatel nevznesl, ani obsahově, své právo podle článku 10 Úmluvy před vnitrostátními soudy. Druhý stěžovatel tvrdil, že jelikož nebyl řádně informován o jednání před Obchodním soudem v Istanbulu, neměl tak možnost dovolávat se svých práv v souladu s článkem 10 Úmluvy (§ 44 - 45).

Soud připomněl, že pravidlo vyčerpání všech vnitrostátních opravných prostředků musí být používáno s určitou mírou flexibility a bez nadměrného formalismu. Nestačí, aby byly pouze vyčerpány všechny opravné prostředky, ale také se obvykle vyžaduje, aby stížnosti, které mají být následně hodnoceny na mezinárodní úrovni, byly alespoň obsahově vzneseny i na vnitrostátní úrovni, a to v souladu s formálními požadavky a lhůtami stanovenými ve vnitrostátním právu.

Předmětem podmínky o vyčerpání všech vnitrostátních opravných prostředků je umožnit vnitrostátním orgánům zabývat se údajným porušením práva zakotveného v Úmluvě. A pokud existuje na národní úrovni prostředek umožňující vnitrostátním orgánům řešit, alespoň v podstatě, že právo přiznané Úmluvou bylo porušeno, jedná se o postup, který by měl být použit. Nestačí, že stěžovatel uplatňuje další opravný prostředek, který by mohl zrušit sporné opatření z jiných důvodů, než je tvrzení porušení práva chráněného Úmluvou. Musí se tedy jednat o stížnost, která byla vznesena na vnitrostátní úrovni a u které došlo k vyčerpání „účinných opravných prostředků“. Bylo by v rozporu se subsidiárním charakterem Úmluvy, pokud by stěžovatel spoléhal na jiné důvody před vnitrostátními orgány, ale pak by podal stížnost k Soudu a opřel by ji o argument porušení Úmluvy (viz Azinas proti Kypru, velký senát, č. 56679/00, rozhodnutí ze dne 28. 4. 2004, § 38, ESLP 2004-III) (§ 46 - 47).

48. V projednávaném případě Soud konstatuje, že druhý stěžovatel je ve své podstatě nakladatelství, jemuž vnitrostátní soudy nařídily zrušení na základě údajných nezákonných aktivit, probíhajících na jeho dvou pobočkách. Na základě spisu Soud konstatuje, že v průběhu prohlídek kanceláří na pobočkách v Diyarbakiru a v Sanliurfě byly zabaveny různé noviny, knihy, časopisy, kazety, dokumenty a kalendář vydaný druhým stěžovatelem. Dále Soud uvádí, že ze spisu odvolacího soudu vyplývá, že druhý stěžovatel uvedl, že žádné z trestních řízení nevyústilo k odsouzení za trestný čin.
49. Za těchto okolností Soud shledal, že otázka svobody projevu, byť jen implicitně, byla přítomna před odvolacím soudem a druhý stěžovatel tak vznesl, aspoň obsahově, článek 10 Úmluvy před odvolacím soudem. Soud poukazuje na bod 23 tohoto rozhodnutí, a znovu připomíná, že druhý

stěžovatel ve svém odvolání tvrdil, že rozhodnutí soudu prvního stupně bylo založeno na dvou incidentech, v důsledku nichž nebyl nikdo odsouzen. Podle názoru Soudu je tak třeba námitku vlády, týkající se nevyčerpání všech vnitrostátních opravných prostředků, odmítnout (viz Fressoz a Roire proti Francii, č. 29183/95, rozhodnutí velkého senátu ze dne 21. ledna 1999, § 35).

50. Soud konstatuje, že tato část stížnosti je zjevně neopodstatněná ve smyslu článku 35 § 3 písm. a) Úmluvy. Dále Soud konstatuje, že není nepřijatelná z jakýchkoliv jiných důvodů, a proto musí být prohlášena za nepřijatelnou.
51. Odůvodněnost
52. Soud v první řadě opětovně podotýká, že druhým žalobcem bylo nakladatelství, které bylo zrušeno soudním rozhodnutím z důvodu údajných nezákonných aktivit na jeho pobočkách, což nepochybně představuje zásah do práv zakotvených v článku 10 Úmluvy. Takový zásah je v rozporu s Úmluvou, pokud nesplňuje požadavky odstavce 2 článku 10. Je tedy třeba určit, zda byl takový zásah „předepsán zákonem“, sleduje jeden nebo více legitimních cílů stanovených v tomto odstavci a zda je takový zásah „nezbytný v demokratické společnosti“ pro dosažení těchto cílů.
53. Zda byl zásah předepsán zákonem a sledoval legitimní cíl
54. Soud připomíná, že sporné opatření bylo založeno na článku 247 § 2 obchodního zákoníku a sleduje legitimní cíl ochrany národní bezpečnosti a předcházení nepokojům a zločinnosti. Zbývá tedy určit, zda namítaný zásah byl „nezbytný v demokratické společnosti“.
55. Zda bylo zásah nezbytný v demokratické společnosti
56. Soud již opakovaně judikoval, že slovo „nezbytný“ znamená existenci „naléhavé společenské potřeby“ a že smluvní státy mají určitý prostor pro uvážení při posouzení, zda taková potřeba existuje, přičemž toto posouzení jde ruku v ruce s evropským dohledem (viz Zana proti Turecku, č. 18954/91, rozhodnutí ze dne 25. listopadu 1997, § 51). V rámci výkonu své kontrolní pravomoci posuzuje Soud sporný zásah ve světle případu jako celku. Zejména musí zjistit, zda byl namítaný zásah „přiměřený legitimním cílům“ a zda důvody uvedené vnitrostátními orgány pro jeho ospravedlnění jsou „relevantní a dostatečné“ (Fressoz a Roire proti Francii, č. 29183/95, rozhodnutí velkého senátu ze dne 21. ledna 1999, § 35, 45).
57. V projednávaném případě, uvedl Obchodní soud v Istanbulu ve svém velmi stručném rozhodnutí, že druhý stěžovatel byl zodpovědný za údajné nezákonné činnosti prováděné na svých dvou pobočkách, a to konkrétně na pobočkách Sanliurfa a Diyarbakir, a nařídil zrušení společnosti z důvodu porušování veřejného pořádku. Nicméně Soud není schopen vyčíst z rozhodnutí Obchodního soudu v Istanbulu, jak a proč společnost porušila veřejný pořádek. Rozhodnutí pouze poukazuje na to, že v souvislosti s incidenty bylo zahájeno trestní řízení s těmito pobočkami a že při prohlídce kanceláře v Sanliurfě policie zabavila různé noviny, knihy, kazety a dokumenty, které byly údajně nezákonné. Nicméně, následné trestní řízení, které bylo zahájeno pro shromažďování zakázaných knih, bylo přerušeno, protože trestní stíhání bylo promlčeno podle článku 102 trestního zákoníku. Nadto, další knihy a publikace, včetně kalendáře, vydaného druhým stěžovatelem, byly zabaveny v pobočce v Diyarbakiru. Nicméně, trestní řízení, které bylo zahájeno proti této pobočce pro šíření propagandy nezákonné organizace, bylo přerušeno na základě zákona č. 4454. Nakonec nikdo nebyl uznán vinným ve vztahu k druhému stěžovateli. V tomto bodě Soud připomíná, že podle tureckého práva civilní soudy nejsou vázány závěry trestních soudů. Nicméně, pouhá krátká úvaha Obchodního soudu v Istanbulu nemůže být považována za dostatečné a relevantní ospravedlnění zásahu do práva na svobodu projevu druhého stěžovatele.
58. S ohledem na skutečnost, že se neprokázalo, že by byl druhý stěžovatel zapojen do aktivit, které narušují veřejný pořádek, a s přihlédnutím zejména k závažným důsledkům zásahu pro druhého stěžovatele; dospěl Soud k závěru, že zásah nebyl přiměřený sledovanému legitimnímu cíli a nemůže být považován za nezbytný v demokratické společnosti.
59. Proto zde došlo k porušení článku 10 Úmluvy.

60. Ostatní údajná porušení Úmluvy

Druhý stěžovatel dále namítal porušení článků 6, 14 a 18 Úmluvy v souvislosti s řízením před Obchodním soudem v Istanbulu, které podle něho nebylo nezávislé a nezáužaté a vnitrostátní soudy nezdůvodnily, proč vzaly v potaz trestní řízení, která ale neskončila odsouzením za trestný čin. Měl za to, že zrušení nakladatelství Mesopotamia Publishing tak bylo nespravedlivé a bylo vydáno jen proto, že nakladatelství podporuje práva Kurdů. Soud uvedl, že tato tvrzení nepředstavují žádný zásah do práv a svobod zakotvených v Úmluvě a jejich protokolech, a proto Soud shledal stížnost v této části za zcela zjevně neopodstatněnou a jako takovou ji odmítl (§ 57 - 58).

1. Aplikace článku 41 Úmluvy

Druhému stěžovateli byla přiznána náhrada nemajetkové újmy ve výši 5000 € (§ 59 - 62).

VÝROK

Z těchto důvodů Soud

1. Prohlašuje prostou většinou, že stížnost, týkající se článku 10 Úmluvy, je přijatelná ve vztahu k druhému stěžovateli;
2. Prohlašuje jednomyslně, že ve zbytku je stížnost nepřijatelná;
3. Rozhoduje poměrem čtyř ku třem, že zde došlo k porušení článku 10 Úmluvy ve vztahu k druhému stěžovateli;
4. Rozhoduje poměrem čtyř ku třem,

(a) že žalovaný stát je povinen zaplatit druhému stěžovateli, do tří měsíců, od data, kdy rozhodnutí bude konečné v souladu s článkem 44 § 2 Úmluvy, částku 5000 € (pět tisíc euro) a jakoukoli daň, která může být splatná, s ohledem na náhradu nemajetkové újmy, a která bude převedena na měnu žalovaného státu kurzem aplikovaným k datu urovnání;

(b) že po uplynutí výše uvedených tří měsíců budou z výše uvedené částky splatné prosté úroky v sazbě rovnající se marginální sazbě pro úvěry Evropské centrální banky, k níž budou přičteny tři procentní body.

5. Zamítá, jednomyslně, zbývající část požadavku stěžovatele na spravedlivé zadostiučinění.

Nesouhlasné stanovisko soudců Raimondi, Karakas a Lorenzen

Výše uvedení soudci nesouhlasí s tím, že stížnost je v části, týkající se článku 10 Úmluvy, přijatelná. Opětovně poukazují na to, že dle judikatury Soudu pravidlo vyčerpání vnitrostátních právních prostředků nápravy musí být použito s určitou mírou flexibility a bez nadměrného formalismu. To obvykle vyžaduje, aby stížnosti, které mají být následně hodnoceny na mezinárodní úrovni, byly, alespoň obsahově, vzneseny i na vnitrostátní úrovni, a to v souladu s formálními požadavky a lhůtami stanovenými ve vnitrostátním právu (viz *Fressoz a Roire proti Francii*, č. 29183/95, rozhodnutí velkého senátu ze dne 21. ledna 1999, § 35).

V projednávaném případě mají za to, že druhý žalobce nikdy nepředložil či nenamítal žádné tvrzení v souvislosti se svobodou projevu. Ačkoli tvrdil, že nebyl řádně informován o řízení před soudem prvního stupně, díky čemuž nemohl uplatnit svá práva podle článku 10 Úmluvy, tak mohl podat opravný prostředek proti rozsudku soudu prvního stupně a mohl tak opodstatnit své odvolání jak po stránce procesní, tak i hmotněprávní.

Druhý stěžovatel nenamítal porušení práva podle článku 10 Úmluvy nebo odpovídající ustanovení

turecké ústavy a ani si nestěžoval, že zrušením společnosti by bylo zasaženo do jeho práv a svobod, když aktivity, kvůli kterým rozhodl soud prvního stupně o zrušení společnosti, by spadaly do práva na ochranu projevu. Druhý stěžovatel stále poukazoval na to, že soud prvního stupně spoléhal na zahájené trestní řízení, které ale neskončilo žádným odsuzujícím rozsudkem.

Soudci uvedli, že jsou toho názoru, že druhý stěžovatel neposkytnul vnitrostátním soudům možnost, která má být státu podle článku 35 Úmluvy poskytnuta, a sice možnost vyjádřit se a bránit se údajnému porušení článku Úmluvy (viz Lazerevic proti Chorvatsku, č. 61435/08, rozsudek ze dne 30. září 2010; Çakar proti Turecku, č. 42741/98, rozhodnutí ze dne 23. října 2003, § 30 - 33). Podle jejich názoru druhý stěžovatel nevyčerpal všechny vnitrostátní opravné prostředky a žaloba musí být odmítnuta jako nepřijatelná v souladu s článkem 35 Úmluvy. V důsledku toho nedošlo k porušení článku 10 Úmluvy.

(zpracovali JUDr. Lubomír Ptáček, Ph.D., Mgr. Magdaléna Šedivá, LL.M.)